

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 259.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. novembra 1894.

Letnik XXII

Celovca — „nemški značaj.“

S Koroškega, dne 8. nov.

Omenili ste sicer že na kratko drznega početja celovških mestnih očetov nasproti zadnji naši narodni slavnosti, — a dovolite, da spregovorim vendar o tem še nekoliko besedij. Sledim v poročilu o seji natančnemu poročilu nam prijazne „Kärntner Ztg“-e.

Nemški listi, ki tako radi jahajo visokega konja ter raz njega nam ubogim „bindišarjem“ oznanjajo blaženi nauk blažene nemške „kulture“, so, da to „kulturo“ dejanski pokažejo, že pred slavnostjo ščuvali svoje privrčence zoper naš shod slovenskih zaupnih mož in Einspieler-Slomšekovo slavnost. Pa reči moram, da so se oni, ki inace kar prisegajo na evangelij, kateri oznanjajo na slabem svojem papirju one baže listi, skazali še boljše in poštenjše, nego so pričakovali listi sami. Sicer se je govorilo pred slavnim našim dnem po Celovcu, da bodo v večer napadli gostilni „Massgarten“ in „Sandwirt“, pobili okna itd. in zbog tega je posebej pazila tudi policija, a čisto mirno in v najlepšem redu se je završilo vse, niti najmanjša stvar ni kalila vrlega zaupnega shoda in sijajne slavnosti.

To je imponiralo celo nasprotnikom. Čudili so se, da se more v pomenjenem Celovcu vršiti tako sijajen slovenski shod in slavnost. Nemški listi so se kajpak vjedali in mlatili znano slamo o koroškem „miru“, o Slovencih-hujjskačih itd., a v obče pisali so še dosti zmerno, — no, ker niso mogli drugače in ker se z živo resnico vendar niso hoteli preveč skregati. Pa kar so listi nekoliko zamudili, to so storili slavnoznani Pragermani, sedeči na složnih klopih mestnega zbora celovškega. Njim, pazljivim čuvajem koroškega, daleč okrog znanega „miru“ in skrbnim varovalcem „nemškega značaja“ mesta Celovca, naš slov. shod in slovenska

slavnost nista dala mirno spati na pristno nemških medvedovih kožah, nervozno so letali po mestu, stikali svoje modre glave po kavarnah itd., dokler jo niso srečno staknili.

Ker pa na slavnosti sami ničesar niso našli, kar bi moglo biti povod njih umetno vprizorjenemu rogoviljenju, iskali so povoda drugod in res srečno so ga našli v poročilu v „Agramer Tagblatt“-u. Le ta je menda poročal, da je bil Celovec povodom naših shodov z zastavami okrašen in da je imel tisti dan prav slovensko lice. Prvo pač ni res, zakaj celovski „purgarji“ svoje hiše sicer okrasé na čast kakim nemškim iz „rajha“ doslim turnarjem in — šušmarjem, proti svojim slovenskim sodeželanom pa že niso toliko vljudni. Mi se jim za to tudi zahvaljujemo, ker nikakor nismo te časti željni. Z avstrijskimi zastavami bi nam mogli itak le bore malo postreči, ker jih — nimajo, za „frankfurtarice“ pa se seveda ne ogrevamo!

Drugo, pa da je Celovec imel prav slovensko lice, je živa istina, kakor konstatujejo same ultranacionalne nemške „Kärntner Nachrichten“. Jeza nemških mestnih očetov bila je zato povsem odveč. Pa hoteli so iskati dlake v jajcu in imeti — škandal in res so ga srečno dosegli!

Začetkom seje dne 16. t. m. tedaj se je dvignil svetovalec Heilingner, ter vprizoril že prej dogovorjeno komedijo. Govoril je po poročilu omenjenega lista približno takole: „Agramer Tagblatt“ je povodom shoda v Celovcu raznesel novico, katero so ponatirnili drugi listi, da je bil Celovec tisti dan slovesno okrašen ter je kazal prav slovensko lice (doktor Assam kliče: Čujte, čujte!). Prvo je neresnično („unwahr“), drugo neistinito („unrichtig“). Zastop nemškega (?) mesta Celovec ima pravico (kajpak!) določno izreči, da bode mestni odbor nemški Celovec vedno pripoznaval za nemški, in dovoljujem

si staviti v ta namen predlog, naj župan naznani, ali hoče čast nemškega mesta Celovec kot takega določiti („feststellen“) v odborovi seji?“

Mnogim trudem menda in nenavadno „zgovornostjo“ končal je Heilingner ta svoj konfuzni „speech“. Ko gré za koristi mesta, ta gospod redno — molči, proti Slovencem kaže svojo „visoko“ zgovornost. Naj si to zapomnijo oni Slovenci, ki hodijo v njegovo prodajalnico! (Konec slédi.)

Državni zbor.

Z Dunaja 11. septembra.

Kazenski zakon.

Dolge obravnave o kazenskem zakonu so se sedaj nekoliko pretrgale. Predsednik je včeraj naznanil zbornici poslancev, da so se predlogi napovedani za podrobno debato dali tiskati in se razdele mej poslance. Ti predlogi bodo obsegali debelo knjigo.

Nedeljski počitek.

Kyrie je interpeloval trgovskega ministra, če pri izvajanju zakona o nedeljskem počitku, ko stopi v veljavo, hoči privoliti izjeme za dve nedelji pred Božičem in pred Veliko nočjo in za tiste nedelje, na katerih so sejmi in dirke. Jaz mislim da bi te izjeme bile odveč in bi zakon naredile iluzoričen. Sejmi in dirke se pač lahko odlože.

Mladočeški list.

Brzorad je interpeloval ministra notranjih stvari, kako da je namestnik prepovedal tri, v Kolinu izhajajoče mladočeške liste za izjemni okoliš in izdal prepoved, da se ne smejo prevažati po pošti.

Dovoljenje vojaških novincev.

Obširna je bila debata o dovoljenju vojaških novincev. Poslanec Scheicher je sprožil misel, da

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel — a —.

LXVII.

Vsled neprilicne verige na nogah nisem mogel spati in uničevala je ista tudi moje zdravje. Schiller je hotel, naj se pritožim, in je trdil da je zdravnikova dolžnost, ukazati, da mi jo odzamejo.

Nekoliko časa ga nisem poslušal, potem pa sem ga ubogal in rekel zdravniku, da ga prosim, naj mi jo odzame vsaj za nekoliko dnij, da bom mogel zopet spati.

Zdravnik pa je dejal, da mrzlica še ni tako huda, da bi mi mogel ustreči in da se moram privaditi železju.

Odgovor me je razžalil in jezilo me je, da da sem bil napravil to brezvspešno prošnjo.

„Glejte, koliko mi je pomagal Vaš svet“, dejal sem Schillerju.

Gotovo sem rekel te besede odurnim glasom in žalile so priprostega, dobrega moža.

„Vam ni všeč, da se Vam je odbila prošnja, meni pa ne, da ste Vi z mano tako ošabni!“

Potem pa je začel dolgo pridigo: „Ošabneži vidijo svojo visokost v tem, da ne marajo pre-

našati odklonitve svojih prošenj, da ne sprejemajo daril, da jih je sram sto neumnostij. Same neumnosti, prazna visokost, nevednost, kaj je prava veljava! Prava veljava obstoji večinoma v tem, da se sramujemo samo slabih del!“

Izgovoril se je, šel ven ter silno rožljaj s ključi.

Bil sem prestrašen. „In vendar se mi ta osorna odkritosrčnost dopade“, dejal sem. „Pride mu iz srca, kakor njegove ponudbe, kakor njegovi sveti, njegovo sočutje. Mi li ni povedal resnice? Kake slabosti smatral sem dostojnosti, ko vendar niso družega nego prevzetnost?“

Ko je prišlo kosilo, prinesel je kaznenec Kunda sam skledice notri, Schiller pa je ostal zunaj. Poklical sem ga.

„Ne utegnem!“ odgovoril je kratko.

Šel sem s postelje k njemu ter mu rekel:

„Ako hočete, da mi jed tekne, ne kazite mi takega obraza!“

„Kacega pa?“ vprašal me je razveselivši se.

„Vesel, prijazen“, dejal sem.

„Živela veselost!“ zakričal je. „Ako pa me hočete, da bode Vam dišala jed, tudi plesati videti, tukaj vidite.“

In začel je svoje tanjke dolge noge tako veselo vrteti, da sem pokal smehu. Smejal sem se, v srcu pa bil ginjen. (Dalje slédi.)

Horatius redivivus.

(Šaljive podrobnosti iz potne torbe olimpskega potnika.)

(Dalje.)

„Jaz vem in trdim le toliko, da je tako, kakor n. pr. vem, da je en sam Bog; a ne vem, zakaj je le eden in ne dva. — Drugikrat veste, prijatelj, poslušajte in verujte, ako vam pošten človek pove kaj poštenega in ne spetelinite se takoj nanj, kakor ste napačno naredili sedaj. Ako bi hotel jaz biti grd, kakor je sosedov Stefe tam v vasi in še drugi, obrnil bi vam bil kar hrbet na take besede ali pa vam pripeljal kako gorko tja za tilnik, da bi jo pomnili še vaši otroci in vaših otrok otroci. — Z Bogom hodite, prijatelj, pa zapomnite si moje besede, da vam bo dobro na zemlji.“

Horacij ni čul zadnjih kmetovih besedij, ker zatopil se je bil v misli in jel modrovati polglasno sam za-se: „O čudo vseh čudes! Preobrnejo se mi možgani, ako bom premišljeval dalje to stvar. Zen, godrnjač, pa ti napravi kaj enakega, ako moreš, pa ti, ki se znaš tako širokoustno bahati, da si vladar bogov in ljudij. Kje je tvoja moč? — Hlače posodil si Heri, srce zlezlo ti je pa v pete. — Kje se vidi v tvojem zakajenem Olimpu kaj enakega? — Kje, povej? — Ti in Hero sta gori pa nekaj vrčev hektarja in par loncev ambrozije. Kaj imaš-li drugega gori? — Ljudje, ljudje imajo drugačno sol v glavi,

bi se razoroževalo. Kak minister vnanjih stvari bi lahko predlagal razoroženje. Posebno Avstrija kot mirovna država to lahko stori. Za razsojevanje mejnarodnih pripirov bi bil najsposobnejši papež zaradi velikega ugleda. Govornik je predlagal resolucijo, naj se vlada pozove, da na primeren način sproži pri prijateljskih vladah idejo mirovnega razsodišča. Govornik je govoril tudi o željah kmetov glede vojaškega stanu in predlagal resolucijo, da naj vlada predloži načrt zakona, da se za delo potreben potrjen kmeti sin mora premestiti v nadomestno rezervo. Kmet nosi največja državna bremena in ima najmanj od tega. Scheicherjev govor so zlasti kmečki poslanci odobraval.

Poslanec Kronawetter se je izjavil, da bode tako dolgo glasoval proti dovoljenju vojaških novincev, da se vpelje občna volilna pravica. Za prvo resolucijo Scheicherjevo je on brezpogojno, za drugo pa le, če se raztegne tudi na obrtnike. Scheicher kliče govorniku, da nima nič proti temu. Zahteval je, da vlada pri zahtevanju vojaških novincev predloži nekatere podatke zlasti o tem, koliko je vojakov bolnih, in koliko jih umrje.

Minister Welsersheimb je dal več pojasnil. Proti razoroženju on ni, da je le mogoče. Da bi se pa za kmete in morda še za obrtnike dovolile olajšave glede vojaške službe, pa on ni, kajti potem bi kmalu imeli samo jednoletne prostovoljce.

Poslanec Kaiser je priporočal dveletno vojaško aktivno službovanje in vojaške vaje v času, ko ne bodo tako neugodne za kmete.

Največ so pa govorili o tej stvari mladočeski poslanci Sokol, dr. Vašaty, Breznowski in Šamanek. Pritoževali so se, da se v vojski prezira češčina, da se grdo ravna z vojaki. Potem so pa govorili o koaliciji, češkem namestniku, izjemnem stanju, da vojaške godbe ne smejo igrati ruske himne in marseljeze in sploh še o mnogih stvareh, ki niso v nobeni zvezi z zakonom o vojaških novinah.

Po govoru poročevalčevem se je predloga vsprejela. Schleicherjevi resoluciji sta se odklonili, Kronawetterjeve o statističnih izkazih pa vsprejele.

Razmere v Istri.

Dr. Laginja in tovariši so interpelovali ministra notranjih stvari zaradi razpusta društva „Societa Cattolica per gl' interessi degli agricoltori“ v Rovinju.

Grof Alfred Coronini in tovariši pa interpelujejo vlado zopet o dvojezičnih napisih v Istri in vprašajo, ako hoče narediti jedenkrat konec sedanjim za Slovane neznosnim razmeram v Istri in priznati pravice državi zvestim Slovanom, ki jim gredo po ustavi.

Poslanec Spinčić je interpeloval zaradi razpusta občinskega zastopa v Podgradu.

Podkupljeni listi.

Gessmann je interpeloval vlado, če misli predložiti zboru zakon, po katerem bi se kaznovali časov-

piši, ki se dajo podkupiti. Interpelacija je bila naperjena zlasti proti „N. Fr. Presse“, katera je od prejšnje bolgarske vlade dobivala 12.000 frankov na leto.

Ko se je stavilo še nekaj interpelacij in je trgovski minister na nekatere interpelacije odgovoril, se je seja zaključila.

Slovenci v Aleksandriji.

Aleksandrija, 5. novembra.

Drobtinice Vam podajam, gospod urednik, in upam, da je blagovoljno vsprejmete. Nekaj časa sem stoprav tukaj, torej ne morem v tem kratkem času spoznati vseh razmer; in vrhu tega ima naša župnija 40.000 duš, kar dá meni „Benjaminu“, mnogo opravila. Vsaj poznate, gospod urednik, laško narav! Kako bi rekel? I no, radi so bolj „komód“. — Aleksandrija šteje sedaj najmanj 300.000 prebivalcev. Njeno lice je skoraj popolnoma evropsko. Trgovina je malone vsa v rokah Evropejcev.

In življenje po ulicah, to Vam je vredno pogleda! Vrišče in krik, kot da bi bil sodnji dan. Ljudje malo hodijo peš. Čemu neki? Vsaj Vas popelje „famulus“, kateri čakajo pri Vas tam pri „Slonu“, za pol franka prav rad od enega konca mesta do drugega. Ljudi opazite v vseh raznovrstnih in raznobojnih opravah. Kako tudi ne? Vsaj je ni skoraj narodnosti, ki bi ne imela tukaj svojih zastopnikov: Tu srečate na ulici obolelega Nemca, mogočnega Francoza, zaletastega Angleža, sladkega Italijana, radovednega črnca, resnega Arabca, in med njimi skromnega in ponižnega Slovana, Slovence in Slovenke, in ne vem, kaj še vse. Slovenke na ulici precej spoznate že kar po obrazu, in posebno po tem, ker hodijo gologlave in ker se oblačijo prav tako kakor služkinje tam pri Vas v Ljubljani. Te dni bil sem pri tajniku našega konzula — tajnik je Hrvat, konvertit, do leta 1884 bil je razkolnik — in sem ga vprašal po številu tukajšnjih Slovencev in Slovenk. Prav natanko število se ne dá določiti; a vendar jih je gotovo 2.600 Hrvatov in Srbov je 200—300. Naše ljudi vabi semkaj dober zaslužek. Dekle, dojke, kuharice in hišine imajo jako dobro plačo, mesečno 30—60 frankov, mnoge tudi več. Vendar jih je v novejšem času že kar preveč, veliko jih je brez službe. Jaz pomagam tem poslednjim, kar morem. Vsak mesec dobim kakih 20 frankov za uboge Slovence, a kaj bo to? Pri konzulu tudi za nje potrkam. Tukajšnja gospoda jih rada jemlje v službo, ker so v obče poštene in delavne, dočim so domačinke večinoma nezveste in lene. Slovenke so raztresene po vsem mestu in po predmestjih, posebno v Moharam Bej-u, kjer imamo mi svoj hospic, čegar predstojnik je Nemec, jih je mnogo. Tudi v dve uri od Aleksandrije oddaljenih Ramljah so služkinje skoraj same Slovenke. Upam, da se jih bo na družbo sv. Mohorja veliko naročilo; vsaj je pa tudi silno potrebno, ker ženske živče dlje časa tukaj govoré slovenski, da se Bog usmili.

kučmo. Mej čeljustmi pa, ki so mu šle tako skupaj, da se ni vedelo, kje končuje nos in kje začenja brada, tiščal je — glejte čudo — kratko cev, imejočo na dolenjem koncu debelo butico s svetlim pokrovom.

Možanec se ustavi ravno malo pred Horacijem, odvdigne desno nogo, podrsa z drobnim klinčkom ob hlače in glej! — — — Takoj se zakadi, zasmrdi in klinček — zagori. — Starec si zapali — pipo.

Horacij zrl je novo čudo. Kar obstal je in strmeč gledal za človekom, imajočim še na stare dni toliko drznosti, da je vlačil váse ogenj, a ven pihal — dim. Horacija omamila je radovednost tako, da je hotel povprašati moža, kako neki napravi, da ogenj sesá, ne da bi se bil opekel. K sreči pa ni storil tega in rešil se je tako zasmehovanja in novega osramočenja.

Horacij se ni ganil z mesta, dokler ni bil starec tako daleč, da se ni videlo niti dima več za njim.

Slednjič dospe v vas. Sredi vasi naleti na trop šolskih paglavcev, pomikajočih se s polževo naglostjo proti šolskemu poslopju. Ko ugledajo paglavci tujega potnika, prično nekateri takoj skrivaje kazati za njim in posmehovati se. Drznejši mej njimi jamejo ga pa kar prijemati in vlačiti za togo. Horacij ni hotel nekaj časa kratiti otrokom redkega veselja, a slednjič zavrela je tudi njegova stojična kri. Obrne se srdito, zapreti s palico in zareži v otroke: „Profanum vulgus!“

(Dalje sledi.)

Kako spolnjujejo verske dolžnosti, o tem mi je dosedaj še težko soditi, ker še nisem razmer do cela spoznal. To smelo trdim: Veliko jih živi zares vzgledno, kar spričuje to, da je največ tretjerednic Slovenk. Tudi je ni sv. maše, bodisi delavnik ali praznik, da bi ne bilo pričujočih lepo število Slovenk. A da so tudi take, ki so zapustile i vero i jezik — to boli. Med lepo pšenico je tudi škodljiva lulika, marsikaka uboga, zgubljena Slovenka, ki se prodá —. Toda raje molčim, vsaj imate tudi tamkaj čez lužo marsikje mlake. In kaj je vzrok pri nas tukaj tej žalostni prikazni? Do sedaj ni bilo tukaj duhovnika, stalno nameščenega, ki bi vsaj razumel slovenski.

To vse razjasni! Upam, da se bo z božjo pomočjo i to zboljšalo. Slovenke, tukaj službujoče, so doma v domovini večinoma na slabem glasu, a s tem se dela njih veliki večini velika krivica. Če se nekatere zgubé in zagazijo, radi tega se še ne smejo vse kar od kraja hudó in krivično obsoditi. Službe so različne, a tudi zraven nevarne, ker koristijo samo telesu, a duši so v pogubo. Kajti tudi tukaj je precej družin — framasonskih. Povsod ima zlodej svojo zalego. Svojim služabnicam dovoljujejo inace vse, prepovedujejo jim pa strogo hoditi v cerkev. O nevarnostih, katere prežé tem revicam, molčim. — Splošno, verne in zveste so Slovenke sv. veri in jeziku materinemu. Kar veselja so jokale uboge, doslej zapuščene ovčice, ko so prvič začule božjo besedo v milem jeziku, v katerem jih je slovenska mati prvič učila sklepati roke k molitvi. Hrane, hrane potrebujejo, in te bodo odslej i dobivale, ko bodo tudi semkaj prihajali „Domoljubi“, in še druge drobtinice, da se ne od-tujijo svojemu rodu in veri. — Arabci so kaj pohlevni ljudje, če ne v resnici, vsaj ne videz, ker Angleži so jih leta 1882 do cela ozdravili. Vstasevodje so vozili po mestu, kazali jih povsodi, kakor Bošnjaki medvede, a potem so jih postreljali na Mehmed-Ali jevem trgu. Pokopali so jih na mestu, in sicer v jame, katere so si morali vstaši sami izkopati. Po vdušenej vstaji so pobrali Angleži po mestu topovske kroglice in jih postavili pred svoja javna poslopja: Konzulat, vojašnice, itd., kjer jih vidite še sedaj v strah in svarilo plašljivim Arabcem: ad exemplum statuendum. Ker vže Arabcev omenjam, naj pripomnim, da se takaj v Egiptu izobražen Arabec prav tako vže sramuje govoriti krasni svoj jezik, kakor tam pri vas marsikatera — brez zamer! — „neizobražena“ gospica. Odkod to? — Tukaj se mnogo govori in piše o prihodu avstrijske cesarice v Egipt. — Na vernih duš dan smo imeli prvi dež. Ne mislite, gospod vrednik, da nimam drugega več poročati, češ, „kdor govoriti kaj ne vé, ta vreme hvali al'ga toži“, vsaj smo ga vsi željno pričakovali, ker ni palo vže od začetka aprila kapljice dežja. Vročino in soparico imeli smo do sedaj neznosno. Sedaj bo boljše. Pitno vodo dobivamo iz Nila, dobra je sicer — ko boljše ni — a precej topla je in kalna. Vino pa je silno močno, za nas ni. — Še bi vam omenjal o brezbriznosti v verskih zadevah visokih gospodov, da imajo mnogi — nekrščene otroke, a o tem raje molčim. Žalostne razmere! Egiptski podkralj je mlad mož, ima — če se ne motim — še-le 21 let. Jako rad kramlja blaženo nemščino — dunajsko narečje. — Sklepam. Prihod-njič še kaj! Zdravi, gospod vrednik!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. novembra.

Volilna reforma. Posvetovanja mej vladnimi zastopniki in zastopniki koaliranih klubov približala so se koncu. Govori se, da so se sporazumeli, da se osnujejo delavske zbornice, katere bi volile v državni zbor 23 poslancev. To bode baje vsa volilna reforma. O vsem tem, kar je ministerstvo obetalo pri nastopu, ni ne duha ne sluha. Iz tedanje ministerske izjave se je dalo posneti, da se mislijo pravičnejše razdeliti okraj, oziroma število poslancev posamičnih volilnih skupin. Vse to se pa menda ne zgodi, ker liberalna stranka ne bi nikakor dopustila kake premembe volilnih okrajev, bojé se, da bi zgubili več mandatov. Vsa moč liberalcev se opira na umetne volilne rede.

Višja dekliška šola v Inomostu. Dekliška šola uršulink v Inomostu je že dolgo prenapolnjena in samostan je prosil, da sme zgraditi novo večje poslopje in želel od mesta prostor. To pa liberalnim mestnim očetom ni bilo pogodu in sklenili so sami osnovati višjo dekliško šolo s svetnim učiteljstvom, ki bode mnogo več stala. Konservativci prof. Hirn je dobro pojasnil v mestnem zboru, da liberalcem

nego ti in tvoji podaniki. Pridi doli k ljudem in izposodi si iskrico pameti, pa dobro jo zavij v kresilno gobo, da ti ne ugasne, predno dospeš v Olimp. Potem se bodeta zmerjala s Hero lahko iz dalj . . .

„Človek, vam se je potrló par kolese“ zavpije stari nad Horacijem, ko le ni hotel še nehati blesti. „Bolje je, da grem“, nadaljuje kmet „s takimi botri ni dobro zajemati iz iste skledé.“

Kmet je vže izginol za bližnjim grmovjem, Horacij je stal pa še vedno na cesti in se jezil radi Zenove zatelebanosti, kratkovidnosti, prismojenosti in nevednosti.

Se-le po dolgem času predramil se je Horacij iz svojih mislij ter se spomnil, da je čas predrag, da bi ga smel tako malomarno zapravljati tu sredi ceste. Krepkejše popade palico in koraka po cesti dalje. V daljavi zapazi oblak dima. „Ahá“, misli si „tu bo vže kako selo ali vas.“

Ni se varal. Ko gre še nekaj časa dalje po cesti, ugleda vže mej drevjem posamezne strehe in stene. Nova moč mu olajša korake. Radovednost posodila mu je — dejal bi — peroti, da gre kakor po zraku.

Malo pred vasjo sreča starega možanca. Bil je siromašno opravljen, brez jopiča in telovnika. Baskava, precej zamazana srajca od domačega platna zakrivala mu je ugubana pleča. Hlače bile so mu sestavljene iz samih zaplat razne barve, raznega blaga in razne velikosti. Na zadnji plati glave nosil je rujavo ovčjo

Socijalne stvari.

S slovenskih Karavank.

(Dalje.)

V Bornovem svetu smo. Kak razloček! Tu vlada čudna tišina kot bi bilo vse zakleto. Sedaj pa splaši se plaha srna, ali brzonoga kočuta, katero so prepodili koraki, ali valeče se klenje. Gori v čerovji pa vidiš divjo kozo predrzno v nižino zaiti. Po prostornih planinah, katere so nekaj tečno pašo naši govedi dajale, raste do pasa visoka trava, ki bode snega počakala. Te planine so lepši od popred imenovanih, ker leže nižje v zavetju in imajo več paše in vode. Je jih pet, kar je Vaš list že vlani omenil.*)

V planini Dolgi njivi zapazim v daljini več živalij, ki se pasejo. Mislim si, to so pa jeleni, ker konj ali govede ni tu; toda zmotil sem se; kajti, ko pridem bliže, vidim 10 lepih konj pred seboj. Poprašam pri priliki, čegavi so, in kaj sem zvedel? Baron je dovolil nekaterim kmetom po njegovi planini pasti in to takim, od katerih bi srčno rad nekaj zemlje dobil. Aj, to zna računati! Dospeli smo čez pet ur do vzhodnega konca Košute in ob enem do Jezerskih planin, ki so že na Koroškem, in do plota, ki se po meji proti jugu zavije. Tu gre jedna pot, iz Kranjske na Koroško stran, a o vratih ni ne duha ne sluha. Po vrteh ni ravno daleč do vrh Komatere, kadek k Jezeru pelje glavna pot iz Tržiča ves čas ob reki Bistrici, katera tudi nekoliko nižje izvira. Tu pa je lesa, ako smemo to čudno mehanično napravo leso imenovati; kajti vzdiguje se in če bi po nesreči zdrknila, dobiš lep spomin na planine. V resnici je tudi vže nekemu kmetu spodletela in padla na vola, katerega je precej poškodovala. Seveda kmet ni bil toliko korajžen, da bi ga bil dal ogledati. Od te lese je precej daleč na obeh straneh poti ograja in na koncu zopet lesa, da ja kaka žival ven ne uide. To je posebno pripravno za kmete, ki živino na Jezersko stran gonijo; kajti le z velikimi težavami jih posameznik spravi v to past, ker vganjati in pri lesi biti, ne more nikdo ob enem. Spomladi so kmetje pri komisiji zaradi pota skozi Bornov živalski vrt, katerega je hotel Born na vsak način kmetom zapreti, tudi zahtevali, da se taka zatvornica odpravi. Letos se kmetom ni nič branilo skozi goniti. Baron se je menda na Dunaj obrnil, ker kmetje tudi o tem niso hoteli nič slišati, da bi jim baron skozi Lom zunaj svojega posestva pot preskrbel. No! nazadnje se ne bomo dosti čudili, ako pride za kmete neugoden odlok.

Plovi še en pogled na sivi, strmi Storžič, na kamniške planine in lepo Jezersko! Preglejmo še enkrat obširno, s tamnimi gozdi obraščeno „baronijo“, da si jo dobro vtisnimo v spomin, ker kdo ve, ako bomo drugikrat sploh še po tem zgubljenem svetu hoditi smeli; potem pa hajdimo po poti, ki vodi ob Bistrici proti stolnici baronovi v — „Jeruzalem“. V treh urah smo pa doli. Pot ni slaba, ker vedno jo skrbno popravljajo, predno mogočni gospod baron jaha ogledovat svoje kraljestvo.

Na desni in levi vidiš sedaj zapuščena s travo in trnjem zaraščena kopišča in prazne kočje koparjev. V Medvodah je prva lovska hiša in lep lesen pavilon za barona. Dolina Bistriška je res krasna, romantična. Človek ima bi v njej še veliko bolji užitek, ako bi ga vse na žlostne gospodarske razmere našega kmeta ne spominjalo. Svež gorski zrak dihaš tu, da se prsa krepko širi. Mogočno drevje in mrzli, kristalno-čisti, v zlatih solnčnih žarkih kakor živo srebro se lesketajoči valčki Bistrice, bistre kot oko, v njej se igrajoče urne postervi, pa tudi v največji vročini prijeten hlad delajo. Trudne in težke so noge od dolzega pota; toda v čutarici ni več požirka krepčalnega. Kaj storiti? Vode imaš dovolj. „Sknajpaj se“ in dober si. Zopet še za precej dolgo pot do Tržiča.

Stopim skozi grmovje k vodi in kaj zagledam onostran? Lepega, velikega jelena prignalo je, kakor mene hrepenenje po krepilni Bistrici iz goščave. Gledava se nekaj časa. V svoji predrznosti, menda je že nekoliko židovske narave vanj prišlo, ni hotel bežati. Ze sem mislil, da se boveda sprijela za vodo, ker slišal sem, da so vlansko leto jednega vsled prevelike pogumnosti ustreliti morali in da je v kokrški dolini pred leti jeden necega človeka celo okončal. Poprimem trje svojo mogočno z železom okovano gorjačo in se pripravim na boj.

*) Kogar planine bolj zanimajo, lahko vzame v roke „Slovenec“ vlansko 197., 198., 199., 200. št. in letošnjo 60., 124., 135.

ne gre za povzdigo izobraženosti, temveč le za strankarske namene. Liberalci hočejo imeti v šoli orodje za razširjenje njih nazorov. Več liberalnih govornikov je skušalo pobiti Hirnov razloge, toda se jim ni posrečilo. Da je pa liberalna večina se naposled izrekla za svetno višjo deklarišo šolo, to je lahko umljivo vsakemu, ki pozna njih nasprotstvo do redovnic.

Katoliški centrum ni nasproten poostrenju nekaterih zakonov, da se prepreči delovanje anarhistov. „Germania“ pa piše o tem, da katoliki vlade ne bodo podpirali drugače, da se le v pravični meri omeji svoboda in poostre zakoni, da se zakoni ne bodo zlorabili pri volitvah proti državi zvesti opoziciji, da se nevarnost pred prekucijo ne bode zlorabila za konflikte, pri volitvah, za premembo državnega reda in za državni prevrat in da se zlo skuša ozdraviti z gojenjem vere in npravnosti ter s socijalno reformo. Katoliki stojé na jako pametnem stališču. Pripravljeni so državi dovoliti, kar jej je treba za vzdrževanje reda in miru, nikakor pa nečejo državi dati oblasti, da bi smela zatirati vsako svobodno gibanje. Vedó pa dobro, da se s silo anarhizmu ne bode prišlo do živega, da je to mogoče le z obnovenjem krščanskega duha in torej zahtevajo gojenje vere.

Nemčija in Rusija. Ko je v Rusiji prišel na prestol novi car, se je Bismarckovemu glasilu zdelo potrebno, razložiti, kako bi si Nemci pridobili naklonjenost Rusije. Pred vsem misli ta list, da je treba zatirati Poljake. V Rusiji vsako pospeševanje in napredek poljske narodnosti jako nejevoljno opazajo. Nadalje ne sme Nemčija preveč podpirati Anglije, posebno v Vzhodni Aziji bi to vzbudilo nezaupanje Rusov. Naposled se Nemčija ne sme mešati v ruske notranje stvari. Ne sme se brigati za priobalitijske Nemce, pa tudi ne za to, kakšna je vladna oblika v Rusiji. Novi nemški kancelar je sedaj dobil navodilo, kakšne politike naj se drži. Seveda se ne vé, če se bode mogel ravnati po instrukcijah iz Friedrichsruhe ali Varzina.

Španski zbornici otvorita se dne 12. novembra brez prestolnega govora. Ministerski predsednik Sagasta bode na nekem shodu senatorjev in poslancev razvil program nove vlade. Kar se pa tiče trgovskih pogodb, bode predlagala vlada, da se z državami, katere to hoté, podaljša trgovskopolitični modus vivendi, dokler komisija za pregled carinskih tarifov iz 1892. leta ne dovrši svojega dela.

Belgija. Dne 13. t. m. se otvorite belgijski zbornici brez vsacega prestolnega govora, temveč samo ministerstvo bode oddalo neko izjavo. Prestolni govor zato odpade, da ne bode potreba adresne debate, ki navadno traja kake štiri tedne. Parlament ima namreč silno dela. Nekateri mislijo, da prestolni govor odpade zaradi 33 socijalističnih poslancev, kateri bi tedaj gotovo klicali: „Živela republika!“ Če je poslednje resnično, vlada pač svojega namena ne bode dosegla, kajti socijalisti bodo v to porabili kako drugo prilichnost.

Lord mayorjev banket je že dolgo slaven v Angliji. Ministerski predsednik navadno pri njem pojasnjuje politični položaj. Tudi letos je lord Rosebery imel govor pri tem banketu, ki je pa bil jako miroljuben. Rekel je, da Anglija hodi v Vzhodni Aziji roko ob roko z Rusijo in si prizadeva, da kmalu naredi konec kitajsko-japonski vojski. Spominjal se je, da sta se Francija in Anglija vkupe bojevali na Krimu in izražal željo, da se obnovi mejnjima prijateljstvo. Nevarnost za mir pa vidi Roseberry le v neizmernem oboroženju, hujskajočih listih in v oboroženih preiskovalcih tujih delov sveta. Vzlic temu se angleški ministerski predsednik nada, da se še dolgo ohrani mir. Minister želi, da bi se mladi ruski car zavedal popolnoma dolžnosti, ki jo naklada krona.

Vojska na Koreji. Ker Japonci hočejo na Korejo vpeljati razne reforme, katere niso po godu velikemu delu tamošnjega prebivalstva, se mnogi Korejčani upirajo Japoncem. Japonci so bili prisiljeni, na Korejo poslati novih čet proti tamošnjim vstasem. Vstaši so v Soeulu umorili podnačelnika državnega sveta, Kiruhakua, kateri se je imel za svoje mesto zahvaliti japonskemu vplivu. Japonci so zatorej morali poslati vojakov v Soeul. — Iz Port Arthura ni točnih poročil, ker so Japonci pretrgali zvezo s Tientsinom. Po nekem poročilu so bili Japonci tepeni, kar pa seveda še ni gotovo. Kitajci sami nimajo upanja, da bi se mogli dolgo braniti in želé mirú, ki se najbrž kmalu sklene.

„Prim“ po pravilih od vrha nad rogovje, „škont“ od strani v vrat — in gotovo je zmaga moja. Poberem kamen, jelen pa povesi svoje mogočno vejve na hrbet in neprehitro, precej nevoljen, da se ga predrznem jaz tujec na domači zemlji motiti zgine v goščavo, kadar je pripoznal kot nerazumna žival meni razumnemu bitju prednost. Okrepčan po prijetni kopelji in zadovoljen, da sem tudi enkrat to lepo žival živo v goščavi videl, odidem naprej do „Jeruzalema“. V okusnem slogu zidana palača je že pod streho in bode do zime skoro gotova. Ima pa nad pritličnim še jedno nadstropje, ne pa dveh, katere nam je slovenski dopisnik obetal; k večjemu, če bi se bil jedno že v tla udrlo, ker govore, da se palača — poseda. Tudi nobenega krivonosega lovca nisem srečal, o katerih piše lanski člankar. No če je pa mislil v prenesenem pomenu, mu pa že prav nič ne morem oporekati ker nekateri imajo mnogo židovskih lastnosti. Potem moram vsemu popolnoma pritrditi in moje seveda slabije vrstice naj se smatrajo le za nadaljevanje lanskim člankom, o katerih resničnosti priča to, da nikdo ni nič mogel na nje odgovoriti. Dasi se je marsikaka ostra pušica prizadete junake zadela. Seveda so se po svoje branili in se maščevali nad dopisnikom le z zabavljicami, z njih vrednimi izrazi, kakor na pr. „Erzlugner“, „Verfasser der Gaunerartikel“, „Junger Fanatiker“ „Mitglied der Zigeunerbande“, za katere v našem jeziku ne vem pomena. Res „lepi“, toda za našega dopisnika v teh razmerah bolj častni priimki, kot pa „zlata glava“ ali celo vitez zlatega križa, katerega kedo v duhu že gleda na svoje „junaške“ prsi pripetega.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. novembra.

(Umrl je) včeraj, 11. nov. v Dobropolju na Dolenskem, po večletnem bolehanju ondotni č. g. župnik in duhovni svetnik Valentin Sežun, zlatomašnik, rojen l. 1810, v mašnika posvečen 1834. Pogreb bode v sredo ob 9. uri dopoldne. Naj počiva v miru!

(Prebivalstvo Istre.) Z ozirom na krik isterskih Lahonov zaradi dvojezičnih napisov zdi se nam vredno, da priobčimo statističke podatke iz l. 1890 o prebivalstvu v posameznih sodnih okrajih v Istri. Okožno sodišče v Rovinju šteje 11.041 Italijanov in 3081 Hrvatov; koperski sodni okraj 14.918 Italijanov, 22.042 Slovencev in Hrvatov; bužetski 990 Italijanov, 15.690 Hrvatov in Slovencev; piranski 15.918 Italijanov in 2885 Slovencev; creski 2156 Italijanov in 5900 Hrvatov; lošinski 4921 Italijanov in 6559 Hrvatov; krški 1516 Italijanov in 18.212 Hrvatov; labinski 4946 Italijanov in 9771 Hrvatov; pazinski 1757 Italijanov in 24392 Hrvatov; bujski 17.694 Italijanov in 545 Hrvatov; motovunski 10.385 Italijanov in 7591 Hrvatov; porečki 7541 Italijanov in 4592 Hrvatov; vodnjanski 5558 Italijanov in 9354 Hrvatov; poljski 18.690 Italijanov in 11321 Hrvatov; rovinjski 1833 Italijanov in 3050 Hrvatov; podgraški 24 Italijanov in 16.257 Slovencev in Hrvatov; vološki 706 Italijanov in 25.049 Hrvatov; torej je po uradnem štetju, ki gotovo ni bilo v prid Slovanov, v Istri 120.594 Italijanov in 187.291 Slovanov.

(Popravek.) V sobotni številki se je v dnevno novico „Nezgoda na železnici“ vrinila neljuba tiškovna pomota. Namesto dr. Hajmir naj se čita: dr. Štajmer je amputiral obe nogi.

(Brv čez Ljubljano.) Jutri popoldne bode komisijski ogled glede nameravane brvi čez Ljubljano med novo deželno bolnico in prisilno delavnico.

(Žebljarsko zadrugo) snujejo v Kropi. Več o tem o priliki.

(Šola šolskih sestri) v Smihelu pri Novem Mestu je letos razširjena na štiri razrede. Minolo leto je šolo obiskavalo 277 učenk.

(Ubegli kaznjenc.) Franc Rozman, ki je dne 19. avgusta z dvema tovarišema popihal jo iz tukajšnje prisilne delavnice, se je 9. t. m. zvečer sam naznanil v tukajšnji orožniški vojašnici.

(Ogenj.) Dne 4. t. m. popoldne je pogorela hiša Janeza Darovca iz Gor. Straže; škoda je nad 800 gld. Zažgala je štiriletna deklica.

(Šentuške Gore) 10. nov.: Zdravilo za bolezni davico (difteritis) kakor je „Heilserum“ — čudna beseda, nemška z latinskimi repkom — bo brzkone tudi rožna korenina (Rhodiola rosea 4).

Pred kakimi štirimi meseci pobral sem to rastlino s korenino vred v Koprivnici, v znožju Krvavca in potem oddal nekaj korenin okrajnemu zdravniku g. Globočniku v Cerkljah proseč ga, naj poskusi s to rastlino zdraviti za davico bolne otroke in ob enem mu še povedal, kako naj napravi zdravilo. Ko se je sedaj i v cerkljanski župniji prikazala nadležna in merilna davica pri otrocih, poskusil je gosp. zdravnik s to zgoraj imenovano rastlino ozdravljati otroke od davice napadene. In evo ti nad vse razveselilni uspeh! Tri otroke, kakor mi je pravil, je že ozdravil s tem lekom, in ako se mu še pri drugih posreči to, potem imamo gotovo zdravilo za davico, koje bo mnogo cenejše od skrivnostnega „Heilseruma“. Nemcem v rajhu je pač malo zaupati. Lek ali zdravilo iz rožne korenine se napravi tako-le: Zreže se rožna korenina na male kosce, ki se denejo v kako steklenico, vlije se na-nje vinsko žganje ali tropinovec in se pusti nekaj dni, ako je mogoče, stati na solnčni gorkoti, da se prekuha. Od te tekočine se dá bolnemu otroku vsako uro piti v mali žličici. — Kdor bo želel dobiti te korenine, mu bom prihodnje poletje, ako je doživim, prav lahko ž njimi postregel; a povem pa že naprej, da jih ne bom dajal za vdačo, kajti s sedmimi križi na hrbetici in z malo naduho že zelo težko lezem na strme planine. Kdor bi pa želel že sedaj dobiti to omenjeno zdravilo, naj se obrne do g. Globočnika v Cerkljah, ki mu bo rad postregel ž njim. Robič.

(Sobotna seja) mestnega zbora je bila kratka, ker so se poročila šolskega odseka in jedno poročilo stavbenega odseka ter poročilo o letnih zaključkih postavila z dnevnega reda. Obravnavati se ni moglo o prvih poročilih, ker poročevalcev ni doma. Sklenilo se je, da se od gospoda Acceta kupi ponujani svet po 5 gld. štirjaški seženj. Vzelo se je ne znanje poročilo o stanju mestne blagajnice konec junija. Za nakup Vabičeve knjižice o varstvu ptic se je dovolilo 18 gld. Poročilo o preosnovi mestnega loterijskega posojila se je zopet vrnilo odseku. Koncem seje je mestni odbornik g. Pirc interpeloval podžupana, kako da se na smrkavosti bolni vojaški konji ne pošljejo v kontumacijski hlev na Poljanah, kajti bati se je, da se bolezen zanese mej druge konje. Podžupan bode na to interpelacijo odgovoril v prihodnji seji.

(Uboj.) Iz Spodnje Idrije: V sredo dné 7. t. m. je rogovilil neki mladenič krog neke hiše. Bila mu je nemara po „novem“ precéj gorka kri. Ker se ni hotel z lepo odpraviti, ga je naposled gospodar skušal s silo odgnati in pri tem ga je tako nesrečno udaril po glavi, da je nezavesten do zjutraj obležal in v četrtek zvečer umrl.

(Nova knjiga.) Zlate jagode. Zbirka basnij za slov. mladino in preprosto ljudstvo. S tem naslovom je izdal vrlo marljivi pisatelj za mladino g. A. Kosi lepo knjižico. Cena ji je 60 kr. Založila sta jo Kleinmayr in Bamberg.

(V deželno bolnico) v Ljubljani je bilo meseca oktobra sprejetih 219 moških in 128 ženskih bolnikov. Vseh bolnikov je bilo 602; od teh ozdravljenih 214; 19 jih je umrlo. — V Kandiji pri usmiljenih bratih je bilo minoli mesec sprejetih 44 bolnikov; ozdravljenih 34, dva sta umrla.

(Podpora.) Dež. odbor kranjski je podobčini Gradišče v postojinskem okraju dovolil 300 gld. podpore za napajavnik na Nanosu.

(Nesreča.) Dne 6. t. m. po noči je posestnik Jos. Stebe iz Žej v kamniškem okraju vozil poln voz detelje iz Moravé proti domu. Blizu doma je

zvrnil in tako nesrečno pal pod voz, da je bil takoj mrtev.

(Glavni vrednik „Hrvatske“.) „Obzor“ piše: Zvedeli smo, da je glavni vrednik oseške „Drau“, dopisnik „N. Fr. Presse“ in „Pester Lloyd“, gospod Hobi Frank, brat g. dr. Josipa Franka, postal namesto gosp. Dinka Politea glavni vrednik „Hrvatske“. Članke bode pisal v nemškem jeziku v vredništvu jih bodo prevajali na hrvatski jezik. — Če je ta vest resnična, potem je tudi verjetna trditev, da se hrvatski pravaši spajdašijo z mažaroni.

(Kako se mažarizuje.) Minolo leto je ogerski notranji minister dovolil 888. prosilec, da pomažarijo svoja imena. L. 1892 jih prosilo 781, mej temi 501 Jud! To je dokaz, da so židje glavni stebri mažarstva in da so vse lažiliberalne reforme v ogerski državi voda na židovski mlin.

Društva.

(Društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani) je daroval ter kot ustanovnik, pristopil neimenovan dobrotnik 200 gld. in gosp. dr. Ivan Tavčar, advokat in dež. poslanec je veledušno poklonil društvu 100 gold. ter kot ustanovnik pristopil. Obema dobrotnikoma izreka društvo najtoplejšo zahvalo. Bog plati! Naj ta vzgled sijajno mika ter mnogo enacih dobrotnikov primika!

Telegrami.

Državni zbor.

Dunaj, 12. novembra. Poslanec Kramar predlagal je danes v zbornici poslancev, da poslanec, ki bi v dobi njegovega mandata bil imenovan administrativnim uradnikom, zgubi svoj mandat. Za ta predlog je zahteval nujnost. Po daljši debati, katere se je udeležil tudi učni minister Madejski, se je nujnost odklonila s 94 proti 49 glasom. Predlog se je izročil odseku za volilno reformo.

Smrt ruskega carja.

Moskva, 11. novembra. Napovedalo se je že tolike vencev, da se bodo tistega dne, ko se krsta dalje pelje, zbrale deputacije na posebnem kraju v Kremu, da oddajo vence, v samostanu čudov. Od tam se bodo venci s posebnim vlakom pripeljali v Peterburg.

Moskva, 12. novembra. Včeraj ob 12. uri so pripeljali carjevo truplo semkaj. Vse mesto je razobesilo črne zastave.

Dunaj, 12. novembra. „N. Fr. Presse“ odločno zavrača trditev Gessmanovo v interpelaciji v državnem zboru, da bi bila dobivala podporo od Stambolova vlade. Objavlja brzojavke načelnika kneževе tajne pisarne in pa ministerskega predsednika Stojilovo in ministra Načevića, da je ta trditev neosnovana.

Zagreb, 12. novembra. Aféra zginolega bančnega ravnatelja Maksa Frankla se je čudno obrnila. Hrvaška komercijalna banka je naznanila, da je Frankl 18.000 gld. poveril. Frankla sedaj išče policija.

Dunaj, 12. novembra. Pri debati o Kramarjevem predlogu je izjavil minister Madejski, da ni nobenega povoda, da bi zavzel definitivno stališče k vprašanju, če državnozbornski mandat in kaka služba vkupe ne gresta. V imenu vlade pa on izjavi, da ni potrebno,

da bi se take stvari nujno razpravljale. Minister odločno oporeka, da ni nobene zveze mej imenovanjem dveh ministerijalnih uradnikov in političnimi parlamentarnimi vprašanji. (Odobrovanje. Nemir mej Mladočehi.)

Most, 12. novembra. (Oficijalno.) V jamah draždanskega kreditnega zavoda v Vizi se je 20 mož smrtno ponesrečilo, ker so se užgali plini. Pet mrličev so izvlekli. Zaradi nevarnosti, da se bodo razpoki ponavljali, so jame deloma zaprte.

Pariz, 12. novembra. Neki član nemškega veleposlaništva je zagotavljal sodelavca časopisa „Figaro“, da Nemčija od zaprtega častnika Dreyfussa ni dobila nobenega dokumenta.

Toulon, 12. novembra. Mej La Ciotatom in Saint Cyrom sta vkupe močno trčila dva vlaka. Jeden strojevodja in jeden konduktar sta ranjena.

Peterburg, 11. novembra. Po Nevi se vali mnogo ledu. Trojcin most, ki pelje k cerkvi sv. Petra in Pavla je vzdignilo. V Finskem zalivu je mnogo ledu. Včeraj zvečer je temperatura narasla do 3° mraza.

Aten, 12. novembra. Župana atenskega so poklicali pred sodišče, ker ni izročil zneska, katerega mora donášati mesto za nižje šole. Župan je ugovarjal temu in dal ostavko.

Umrli so:

8. novembra. Elizabeta Zgonc, železniškega paznika žena, 67 let, sv. Petra cesta 69, oslabljenje pluć.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.0	3.8	sl. sever	oblačno		
8. u. pop.	734.8	2.4	sl. vzh.	jasno		
9. u. zveč.	732.3	8.2	sl. zapad	oblačno		0.00
7. u. zjut.	731.0	11.2	zm. jzap.	oblačno		
8. u. pop.	734.4	7.8	"	"		0.00
9. u. zveč.	732.2	8.2	sl. jzap.	"		

Srednja temperatura obeh dni 27° in 9.1°, oziroma za 1.9° in 4.5° pod normalom.

Izvrstni novi 568 5

cviček,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav nizki ceni

Pavlinova Kranjska vinarna.

v Ljubljani, Slonove ulice 52.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, skazenem želodcu, pomankanju slasti do jedij.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri 569 2

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Posilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 12. novembra.		
Skupni državni dolg v notah	100 gld.	05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	95
Avstrijska zlata renta 4%	124	40
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99	40
Ogerska zlata renta 4%	123	35
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	97	45
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1048	—
Kreditne delnice, 160 gld.	391	25
London vista	124	65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	25
20 mark	12	22
20 frankov (napoleonidor)	9	92
Italijanski bankovci	46	30
C. kr. cekini	5	90

Dne 10. novembra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld.	50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164	50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	40
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	—
Dunavske vravnave srečke 5%	129	25
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	50
Posojilo goriskega mesta	—	—
4% kranjsko deželno posojilo	67	50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	70
Prioritetne obveznice državne železnice	220	—
" južne železnice 3%	165	75
" južne železnice 5%	129	50
" dolenskih železnice 4%	98	50

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141	50
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 100 gld.	17	70
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Salmove srečke, 40 gld.	69	—
St. Genois srečke, 40 gld.	73	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	—
Ljubljanske srečke	24	75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178	50
Akcije Ferdinandovev. železn. 1000 gl. st. v.	3475	—
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	520	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108	75
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72	—
Montanska družba avstr. plan.	102	40
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173	—
Papirnih rubljev 100	131	—

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.